

Κεφάλαιο 10

ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΝΕΟ
ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η εκπαίδευση πρέπει να ελευθερώνει τον άνθρωπο από τα δεσμά της δειλίας, της μικρότητας, της απληστίας, του μίσους, της στενοκεφαλιάς και από τον περιορισμό του εγώ και του εσύ.... Επομένως η αληθινή εκπαίδευση είναι αυτή που συμβουλεύει και κατευθύνει τον νου και την νοημοσύνη του ανθρώπου προς την απόκτηση της απόλυτης ευτυχίας.

- Σάτνα Σάι Μπόμπα

Ο Στόχος της Εκπαίδευσης

Μεγάλοι εκπαιδευτές και φιλόσοφοι όλων των εποχών έχουν κάνει επανειλημμένες δηλώσεις σχετικά με τους στόχους της εκπαίδευσης:

«Η αυτοπραγμάτωση ενός ανθρώπου και η ικανότητά του να ολοκληρωθεί, με άλλα λόγια να σταθεί όσο πιο ψηλά μπορεί να σταθεί ένας άνθρωπος», Μάσλοου, 1959.

«Η ενθάρρυνση ώστε να εκδηλωθεί ό,τι είναι καλύτερο στο παιδί και στον άνθρωπο, στο σώμα, στο νου και στο πνεύμα», Μαχάτμα Γκάντι, 1936.

«Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη και εξέλιξη του ατόμου σε αρμονία με την οικουμένη», Ραμπιντρανάθ Ταγκόρ, 1962.

Η Διεθνής Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναφέρει: «Η κατεύθυνση της εκπαίδευσης θα είναι προς την πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και την ενδυνάμωση του σεβασμού προς τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες». Η Συνδιάσκεψη για τα Δικαιώματα του Παιδιού προχωράει ακόμη περισσότερο. Απαιτεί «την προετοιμασία του παιδιού για μια υπεύθυνη ζωή σε μια ελεύθερη κοινωνία, μέσα σ' ένα πνεύμα κατανόησης, ειρήνης, ανεκτικότητας, ισότητας των δυο φύλων και φιλίας των λαών...»

Από μια πιο πρακτική άποψη, ο σκοπός της εκπαίδευσης είναι να δημιουργήσει ικανά και δημιουργικά άτομα, χρήσιμα στην κοινωνία, άτομα που θα συνεισφέρουν στην υλική, διανοητική και αισθητική ανάπτυξη της κοινωνίας. Άτομα που θα έχουν συνείδηση

του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτιστικού περιβάλλοντός τους και θα μπορούν με αυτοπεποίθηση να κάνουν τις απαιτούμενες ρυθμίσεις για να αντιμετωπίσουν ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Από όποια πλευρά πάντως και να προσεγγίσει κανείς το σκοπό της εκπαίδευσης, το υπάρχον σύστημα της παιδείας παγκοσμίως έχει τεράστια κενά. Η έμφαση των εκπαιδευτικών συστημάτων επικεντρώνεται στα ακαδημαϊκά επιτεύγματα, την προετοιμασία για την αγορά εργασίας και στην απόκτηση της ικανότητας να αντιμετωπίζουν οι νέοι τον ανταγωνισμό σε εθνικό επίπεδο. Η αυξανόμενη αδιαλλαξία στις προσωπικές σχέσεις που βλέπουμε στις μέρες μας, οι κοινωνικές συγκρούσεις και οι πόλεμοι ανάμεσα στα έθνη, η εξάπλωση του εγκλήματος και της διαφθοράς, η εκμετάλλευση και οι αυταρχικές κυβερνήσεις, όλα έχουν τις ρίζες τους στο εκπαιδευτικό σύστημα που επικρατεί. Αυτό το σύστημα έχει σχεδιαστεί προσεκτικά για να εξυπηρετεί περισσότερο την αγοραστική κίνηση παρά την κοινωνία και προσδίδει υπερβολική έμφαση στο να κερδίζει κανείς τα προς το ζην παρά στην άνθηση των υψηλών ανθρώπινων χαρακτηριστικών και στις αξίες που βοηθούν τα άτομα να συμβιώνουν.

Η Σύγχρονη Παγκόσμια Πρόβλεψη

Καθώς ο κόσμος τρέχει προς μια κοινωνία γνώσεων, παραβλέπεται συχνά το γεγονός πως οι γνώσεις δεν είναι παρά ένας σταθμός στο δρόμο προς τη σοφία. Οι γνώσεις ταυτίζονται όλο και περισσότερο με την επιστημονική πρόοδο και τις τεχνολογικές ανακαλύψεις κι έχει μειωθεί ο ρόλος της παιδείας στο να μεταβιβάζει τις παραδοσιακές γνώσεις και την πνευματικότητα από γενιά σε γενιά.

Η εκπαίδευση είναι η μεγάλη δύναμη που οικοδομεί την ανθρωπότητα. Οι αναμορφωτές όμως έχουν τόσο πολύ αποτύχει στο να διορθώσουν την διαδικασία της εκπαίδευσης, που έχει πλέον καταντήσει μια καρικατούρα του εαυτού της. Η αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος και το όφελος που θα μπορούσε να αποφέρει στον άνθρωπο έχουν τελείως αγνοηθεί και το όνομα της εκπαίδευσης τώρα δίνεται στη συλλογή πληροφοριών για τον αντικειμενικό κόσμο. Το πολύ πιο σημαντικό έργο της μεταμόρφωσης της φύσης του ανθρώπου σε θεϊκή, έχει τελείως εγκαταλειφθεί, σαν να είναι πέραν των δυνατοτήτων της εκπαίδευσης.

- Σάτυα Σάι Μπάμπα

Αυτοί που είναι ειδικοί και υπεύθυνοι για τα εκπαιδευτικά προγράμματα, πιέζονται από τις φιλοδοξίες των κυβερνήσεων να κτίσουν «μια νέα οικονομία» που να βασίζεται σ' ένα καινούργιο τεχνολογικό πρότυπο παρά μια «νέα κοινωνία» που θα έφερνε την αρμονία και την ειρήνη σ' αυτόν τον κόσμο.

Σε αναφορά της η Διεθνής Επιτροπή για την Εκπαίδευση τον 21^ο αιώνα, (Επιτροπή Ζακ Ντελόρ, 1997), περιέγραψε μια τόσο ζοφερή εικόνα με βάση τις παγκόσμιες προβλέψεις για τον 21^ο αιώνα, που έγινε αιτία προβληματισμού για τους ειδικούς σε εκπαιδευτικά θέματα.

Αναφέρουμε μόνον μερικά σημεία από αυτές τις προβλέψεις:

- την αυξανόμενη ένταση σε πολλά μέτωπα,
- την αυξανόμενη ανισότητα λόγω του ότι η πρόοδος δεν έχει πραγματοποιηθεί ισομερώς,
- την υποβόσκουσα ένταση ανάμεσα σε έθνη ή φυλετικές ομάδες,
- την ένταση ανάμεσα στην παράδοση και τον εκσυγχρονισμό και
- την παρακμή του σεβασμού για τις Ανθρώπινες Αξίες και τους φυσικούς πόρους.

Η αναφορά υπογραμμίζει δυο πρωτοεμφανιζόμενους παράγοντες στην κοινωνία της νέας χιλιετίας. Πρώτον, το γεγονός πως οι λαοί φοβούνται μην χάσουν τις ρίζες τους σε μια κουλτούρα παγκοσμιοποίησης. Μπορεί η παγκοσμιοποίηση να επηρεάσει την προσωπική οντότητα του καθενός που είναι και η βάση της προσωπικής ανάπτυξης; Μπορεί να αμφισβητήσει την οντότητα κάθε κοινότητας, που είναι θεμέλιος λίθος των πολιτισμών; Πώς μπορούν άλλες κουλτούρες, που εμφανίζονται από κοινού, να επηρεάσουν την εθνική κληρονομιά μιας χώρας;

Δεύτερον, εξίσου καταστρεπτική αλλά συχνά όχι τόσο φανερή είναι η ένταση που δημιουργείται από μια πληθώρα εφήμερων πληροφοριών στη σύγχρονη γενιά των νέων. Η κοινή γνώμη είναι διαρκώς συγκεντρωμένη σε άμεσα προβλήματα, είτε αυτά είναι τρομοκρατία ή πόλεμος ή ακόμη και απομονωμένες περιπτώσεις εγκλημάτων. Είναι προβλήματα που αναζητούν άμεση λύση, ενώ στην πραγματικότητα μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνον με σταδιακές κοινωνικές μεταρρυθμίσεις. Εδώ είναι που πρέπει να επικεντρωθούν με σοβαρότητα τα εκπαιδευτικά συστήματα.

Η άμεση σχέση της εκπαίδευσης με την εργασία πρέπει να αναθεωρηθεί. Η εκπαίδευση πρέπει να αφορά τη ζωή, όχι το μεροκάματο. Θα έπρεπε να προετοιμάζει τους νέους να γίνουν πολίτες... Μόνη της η ακαδημαϊκή γνώση δεν έχει μεγάλη αξία. Μπορεί να βοηθήσει κάποιον να βγάλει το ψωμί του, αλλά η εκπαίδευση θα έπρεπε να υπερβαίνει την προετοιμασία γι' αυτόν το σκοπό και μόνο. Θα έπρεπε να προετοιμάζει τους νέους ηθικά και πνευματικά για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της ζωής.

- Σάτυα Σάι Μπάμπα

Η εκπαίδευση μπορεί να θεωρηθεί επιτυχής μόνον όταν έχει ως αποτέλεσμα την αυξανόμενη συνειδητοποίηση του μαθητή, την επίγνωση του θείου, που βρίσκεται εν δυνάμει μέσα του και μέσα στους άλλους. Κανένα ακαδημαϊκό πτυχίο δεν μπορεί να δημιουργήσει τέτοια αυτοπεποίθηση και ικανοποίηση και να οδηγήσει τον άνθρωπο στην αυτοθυσία και την αυτοπραγμάτωση, όπως η επίγνωση αυτή.

- Σάτνα Σάι Μπάμπα

Η Αναζήτηση Ενός Νέου Εκπαιδευτικού Σχεδίου

Για να αντιμετωπίσουν πολλά απ' αυτά τα προβλήματα, οι εκπαιδευτικοί αναθεωρητές αναζητούν τις τελευταίες δεκαετίες «ένα νέο εκπαιδευτικό σχέδιο». Σχετικά με τις σοβαρές προκλήσεις που αντιμετώπιζε η εκπαίδευση, η Διεθνής Επιτροπή για την Ανάπτυξη της Παιδείας, The Faure Commission, 1972, έγραφε στην αναφορά της: «Μια ευρεία έννοια του σκοπού της εκπαίδευσης είναι η ενσωμάτωση της υλικής, συγκινησιακής και

ηθικής πλευράς ενός ανθρώπου σ' ένα ολοκληρωμένο άτομο». Είκοσι πέντε χρόνια αργότερα, η επιτροπή Ζακ Ντελόρ έκανε ένα βήμα παραπάνω επιβεβαιώνοντας την πεποίθηση πως «η εκπαίδευση θα έπρεπε να συμβάλει στην ολοκληρωμένη εξέλιξη κάθε ανθρώπου ως νους και σώμα, ευφυΐα, ευαισθησία, αισθητική αντίληψη και πνευματικότητα». Η επιτροπή θεώρησε επίσης πως η εκπαίδευση είναι «ένας από τους κύριους τρόπους που διαθέτουμε για να υιοθετήσουμε μια πιο αρμονική μορφή εξέλιξης του ανθρώπου και ως εκ τούτου να μειώσουμε την φτώχεια, την άγνοια, την καταπίεση και τον πόλεμο».

**Εκπαίδευση χωρίς χαρακτήρα,
Εμπόριο χωρίς ηθική,
Πολιτική χωρίς αρχές,
Επιστήμη χωρίς ανθρωπιά,
Θρησκεία χωρίς αγάπη,
Διοίκηση χωρίς δικαιοσύνη,
Γνώση χωρίς εφαρμογή,
Πατριωτισμός χωρίς θυσία,
Είναι όχι απλώς άχρηστα, αλλά σαφώς επικίνδυνα.**

- Σάτνα Σάι Μπάμπα

Ιαπωνία

Μία Νέα Έμφαση στις Αξίες

Βλέπουμε λοιπόν στις αναθεωρήσεις της διδακτέας ύλης ανά τον κόσμο να δίνεται νέα έμφαση στις κοινωνικές, ηθικές και πνευματικές αξίες. Χρειάζεται να δει κανείς την έμφαση αυτή ως κάτι απολύτως επιβεβλημένο, που ο κόσμος έχει πια συνειδητοποιήσει με τον καιρό, για την καταπολέμηση του αυξανόμενου θρησκευτικού φανατισμού, της βίας και της μοιρολατρίας που χαρακτηρίζουν την κοινωνία μας σήμερα. Για να συμβεί αυτό πρέπει ένα εκπαιδευτικό σχέδιο να υιοθετήσει τις παγκόσμιες και αιώνιες αξίες που προάγουν την ενότητα και την ενσωμάτωση των λαών σε μια κοινωνία που

χαρακτηρίζεται από πολιτισμική πολλαπλότητα.

Ακόμη πιο σημαντικό είναι, τώρα περισσότερο από ποτέ, να μπορέσει η εκπαίδευση να παρέχει μια ξεκάθαρη και πρακτική διαδικασία του πώς μπορεί να “μεταφράσει” κανείς αυτές τις αξίες σε μια καθημερινή πραγματικότητα, σε προσωπικό αλλά και κοινωνικό επίπεδο. Η εκπαίδευση χρειάζεται να ανυψώνει τον νου και το πνεύμα σ’ ένα οικουμενικό επίπεδο, ώστε να υπερβούν τον εαυτό τους, όπως με τόση ευφράδεια δηλώνει η Επιτροπή Ντελόρ και συνεχίζει: «εξαρτάται η επιβίωση της ανθρωπότητας απ’ αυτό».

Βλέπουμε ότι έχουμε κάθε λόγο να δώσουμε νέα έμφαση στις ηθικές και πολιτιστικές διαστάσεις της παιδείας καθιστώντας εφικτό σε κάθε άνθρωπο να αναγνωρίσει την μοναδικότητα των άλλων ανθρώπων και να κατανοήσει την παγκόσμια αστάθεια που δεν στοχεύει στην ενότητα, αλλά αυτή η διαδικασία πρέπει να ξεκινήσει από την κατανόηση του ίδιου του εαυτού μας μέσα από το εσωτερικό μας ταξίδι του οποίου οι ακρογωνιαίοι λίθοι είναι η γνώση, ο διαλογισμός και η πρακτική της αυτοκριτικής.

-Εκπαίδευση: η Αναγκαία Ουτοπία του Ζακ Ντελόρ

Στην Αναφορά της Διεθνούς Επιτροπής για την Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα.

Οι ιερές ιδιότητες που προέρχονται από την καρδιά είναι αληθινές και αιώνιες. Συνδέονται με το εσωτερικό μονοπάτι, ενώ οι εγκόσμιες τάσεις όπως η συσσώρευση πλούτου, η δουλειά, η επιθυμία για θέσεις εξουσίας κλπ., συνδέονται με το εξωτερικό μονοπάτι. Οι εγκόσμιες τάσεις ξεκινούν από το κεφάλι και αναπόφευκτα θα αλλάξουν. Μόνον οι εσωτερικές ιδιότητες που ξεκινούν από την καρδιά είναι αιώνιες και αληθινές. Αυτός που ακολουθεί το εσωτερικό μονοπάτι δεν θα νιώσει ποτέ μπερδεμένος και ανήσυχος. Αυτός που ακολουθεί το εξωτερικό μονοπάτι δεν μπορεί ποτέ να αποκτήσει μόνιμη ευτυχία

- Σάτνα Σάι Μπάμπα.

Εκπαίδευση Σάτνα Σάι: ο Δρόμος για Μεταμόρφωση

Στα πλαίσια αυτά λοιπόν αξίζει να ξαναδούμε το ρόλο της Εκπαίδευσης Σάτνα Σάι. Πώς μπορεί το εκπαιδευτικό σχέδιο του εικοστού πρώτου αιώνα να εμπλουτιστεί από την Εκπαίδευση Σάτνα Σάι.

Σ' ένα κόσμο διαρκώς μεταβαλλόμενο, όπου οι άνθρωποι ψάχνουν να βρουν τις ρίζες τους και την αίσθηση πως ανήκουν κάπου, είναι σημαντικό το έργο της εκπαίδευσης για να τους βοηθήσει να αποκτήσουν μια σταθερή οντότητα. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνον όταν οι άνθρωποι μπορούν να συνδέονται με αξίες που είναι ανεξάρτητες από το χώρο και το χρόνο. Φέρνοντας στο φως τις οικουμενικές και αιώνιες Ανθρώπινες Αξίες της αγάπης, της ειρήνης, της σωστής συμπεριφοράς και

της μη-βίας, που ενώνουν τους μεγάλους πολιτισμούς του κόσμου, η Εκπαίδευση Σάτνα Σάι βοηθάει να δημιουργηθεί ένα παγκόσμιο και αμετάβλητο πλαίσιο στο οποίο μπορεί να στηρίζεται κανείς για να έχει μια σταθερή αίσθηση της οντότητάς του.

Η πνευματικότητα είναι ένας όρος που αναφέρεται όλο και περισσότερο στην κρατική διδακτέα ύλη πολλών χωρών και είναι ένας όρος που χρειάζεται να εξηγηθεί. Η πνευματικότητα είναι μια διαδικασία που οδηγεί τον άνθρωπο στην Αυτογνωσία, στη συνειδητοποίηση της σχέσης του και του δεσμού του με το Θείο, την απόλυτη πραγματικότητα. Οι κοινωνιολόγοι τονίζουν πως ο μόνος τρόπος για να συνδέονται οι άνθρωποι μεταξύ τους, είναι με την κοινή ταύτισή τους με το Θείο.

Η εκπαίδευση θεωρείται επιτυχημένη μόνο όταν οι μαθητές αποκτήσουν επίγνωση της θεϊκής τους προέλευσης τόσο για τον εαυτό τους όσο και για τους άλλους ανθρώπους. Κανένας ακαδημαϊκός τίτλος δεν μπορεί να τους δώσει εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και αυτοεκτίμηση που θα τους οδηγήσει στην αυτοθυσία και την αυτοπραγμάτωση όσο αυτή η επίγνωση.

- Σάτνα Σάι Μπάμπα

Εκουαντόρ

Ιαπωνία

Χαρακτήρας: Ο Στόχος της Εκπαίδευσης Σάτυα Σάι

Συνδυάζοντας την πνευματική με την κοσμική εκπαίδευση με τη μέθοδο της ενσωμάτωσης, η Εκπαίδευση Σάτυα Σάι βάζει τα θεμέλια για μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα. Ένας έξυπνος νους προικισμένος με διάκριση, μια καρδιά γεμάτη αγάπη και συμπόνια και χέρια ικανά, έτοιμα να υπηρετήσουν. Μια τέτοια προσωπικότητα συνδυάζει την ανωτερότητα της ψυχής με την ικανότητα. Ο Σάτυα Σάι Μπάμπα λέει: «Η ανωτερότητα της ψυχής χωρίς την ικανότητα είναι άχρηστη και η ικανότητα χωρίς την ανωτερότητα της ψυχής είναι επικίνδυνη».

Η πιο σημαντική εκδήλωση ενός τέτοιου ολοκληρωμένου ανθρώπου είναι ο

χαρακτήρας και αυτός είναι ο στόχος της Εκπαίδευσης Σάτυα Σάι. Οι Ανθρώπινες Αξίες της Αγάπης, της Αλήθειας, της Ειρήνης, της Σωστής Συμπεριφοράς και της Μη-βίας, δημιουργούν τα θεμέλια του χαρακτήρα, οποίος με τη σειρά του, εκφράζεται με ενότητα στη σκέψη, στο λόγο και στην πράξη και με την ανιδιοτελή υπηρεσία και αγάπη για όλους. Μόνο ο χαρακτήρας μάς δίνει την ικανότητα να είμαστε αντικειμενικοί και να νιώθουμε προσωπική ευθύνη για την πραγματοποίηση κοινών κοινωνικών στόχων. Οι πληροφορίες, οι γνώσεις και οι ικανότητες που αποκτάει κανείς με την κοσμική εκπαίδευση είναι σημαντικά εργαλεία απαραίτητα για τις σωστές πράξεις αλλά όταν η προσωπικότητα δεν έχει καλλιεργημένο χαρακτήρα είναι αναποτελεσματικά.

Ο χαρακτήρας απαιτεί αυτοπειθαρχία, νομιμοφροσύνη, ετοιμότητα, αποδοχή υπευθυνότητας και παραδοχής λαθών. Ο χαρακτήρας απαιτεί ανιδιοτέλεια, σεμνότητα, ταπεινότητα, αυτοθυσία σε περίπτωση ανάγκης και κατά τη γνώμη μου πίστη στο Θεό.

-Στρατηγός Ματθαίος Ριτζουαίη

Αμερικανός Ανώτατος Διοικητής στις Δυνάμεις των Ηνωμένων Εθνών στην Κορέα

Η.Π.Α.

Με τη βοήθεια της πνευματικής ενόρασης η Εκπαίδευση Σάτυα Σάι, παρέχει τα θεμέλια για την δημιουργία του ευγενούς, ικανού και σταθερού χαρακτήρα, του ολοκληρωμένου ανθρώπου.

Εκπαίδευση: Όχι Απλώς να Ζεις αλλά να Ζεις μια Ζωή που να Αξίζει

Είναι φανερό πως αυτό που χρειάζεται είναι μια αλλαγή στη στάση των μαθητών, μια μετάβαση από την απάθεια και τον κυνισμό στον σεβασμό προς τους άλλους και το καθήκον προς την κοινωνία. Μια τέτοια μεταμόρφωση χρειάζεται να ξεκινήσει με την στροφή προς τον εσωτερικό κόσμο του

ανθρώπου, την ανάπτυξη της δικιάς του οντότητας καθώς και τη σχέση του με τον κόσμο γύρω του και με την απόλυτη πραγματικότητα. Έτσι εκδηλώνεται η Αλήθεια και από την συνειδητοποίηση της ενότητας όλων των υπάρξεων γεννιέται η ανιδιοτελής αγάπη που αναγνωρίζει την ενότητα στην πολλαπλότητα. Όταν η αξία της αγάπης εδραιωθεί στον άνθρωπο, γίνεται μια μεγάλη δημιουργική δύναμη που εκφράζεται με την υπηρεσία, τη σωστή αίσθηση πολιτικής ευθύνης, τη συμπόνια και τον ουμανισμό, την ανοχή και τον πατριωτισμό και καταλήγει στην πλήρη άνθηση της ανθρώπινης υπεροχής.

Η εκπαίδευση πρέπει να μεταδίδει τις θεμελιώδεις Ανθρώπινες Αξίες, να διευρύνει το όραμά μας ώστε να περικλείει ολόκληρο τον κόσμο και την ανθρωπότητα. Η εκπαίδευση πρέπει να εφοδιάζει τον άνθρωπο ώστε να ζει ευτυχισμένος χωρίς να κάνει δυστυχισμένους τους άλλους, να μπορεί να εκτιμάει τα πράγματα όπως την απόλαυση και την περιουσία του σωστά χωρίς προκαταλήψεις, και να προσηλώνει την προσοχή του πάντοτε, στη ανώτατη και πιο πολύτιμη επίτευξη όλων, τη θεϊκή νίκη.

- Σάτυα Σάι Μπάμπα

Αυτό με λίγα λόγια είναι η δυναμική της EDUCARE και αυτό είναι που κάνει την εκπαίδευση Σάτυα Σάι να είναι σημαντική και να έχει σχέση με την εκπαιδευτική πολιτική κάθε κοινωνίας. Με τη φιλοσοφία της EDUCARE και την παιδαγωγική της ολοκληρωτικής εκπαίδευσης, η Εκπαίδευση Σάτυα Σάι παρέχει ένα ξεκάθαρο δρόμο για την ουσιαστική μεταμόρφωση της κοινωνίας, κάτι που παραμένει ένας διαφεύγων στόχος της εκπαίδευσης έως τώρα.

Η Εκπαίδευση Σάτυα Σάι γεννήθηκε πριν από σαράντα χρόνια όταν ο Σάτυα Σάι Μπάμπα έδωσε μια νέα και ανώτερη κατεύθυνση στην εκπαίδευση λέγοντας: «Η εκπαίδευση δεν είναι απλώς για να ζεις, αλλά για να ζεις μια ζωή με νόημα, μια ζωή που να αξίζει».

Από τότε η Εκπαίδευση Σάτυα Σάι αναπτύχθηκε κάτω από την καθοδήγηση του Σάι Μπάμπα σε μια διαδικασία μεταμόρφωσης που αγκαλιάζει όλα τα είδη και τα επίπεδα της εκπαίδευσης και εξαπλώνεται σε πάνω από 90 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο. Βασιζόμενη στην φιλοσοφία της EDUCARE, αποτελεί σήμερα ένα φάρο σ' ένα κόσμο απελπισμένο. Αναγνωρίζεται τώρα ως μια σπουδαία συμβολή στο πεδίο της εκπαίδευσης και ίσως ως την πιθανότερη πραγματοποίηση της «Απαραίτητης Ουτοπίας» όπως την οραματίστηκε ο Ζακ Ντελόρ της Διεθνούς Επιτροπής για την Εκπαίδευση στον 21^ο Αιώνα.

Αναφορές

Gandhi, M.K., (1956), *Towards New Education*, Navajeevan Publishing House, Ahmedabad, India.

Maslow, A.H., (1959), *New Knowledge in Human Values*, Harper and Brothers, New York, USA.

Rastogi, P N., *Reconstruction of Social Systems in: Human Values and Education*, Ed. By Ruhela, S.P. Publisher, New Delphi, India.

Tagore, R., 1962, *Towards Universal Man*, Asia Publishing House, Mumbai, India.

Report of the International Commission on the Development of Education, (1972), UNESCO, Paris, France.

Report of the International Commission on Education for the Twenty-first Century, (1997), UNESCO, Paris, France.